

Tartalom

III Előkészítő jogi aktusok

SZÁMVEVŐSZÉK

2020/C 109/01

1/2020. sz. Vélemény (az EUMSZ 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében) a közös agrárpolitikára vonatkozó 2021. évi átmeneti rendelkezésekre irányuló bizottsági rendeletjavaslatról (COM(2019) 581 final) .....

1

III

(Előkészítő jogi aktusok)

SZÁMVEVŐSZÉK

1/2020. sz. VÉLEMÉNY

(az EUMSZ 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében)

a közös agrárpolitikára vonatkozó 2021. évi átmeneti rendelkezésekre irányuló bizottsági rendeletjavaslatról (COM(2019) 581 final)

(2020/C 109/01)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés	Oldal
BEVEZETÉS	01-06	3
I. RÉSZ: ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK	07-11	4
Az átmeneti időszak hossza	07-09	4
Forráselosztás	10-11	4
II. RÉSZ: KÜLÖN MEGJEGYZÉSEK	12-25	4
A vidékfejlesztési programok meghosszabbítása	12-16	4
Többéves kötelezettségvállalások	17	6
A 2014–2020-as értékelés javasolt elhalasztása	18-20	6
Támogatási jogosultságok	21-22	7
Válságtartalék	23	7
Ágazati támogatási programok	24-25	7
KÖVETKEZTETÉS	26-27	7
MELLÉKLET		9

AZ EURÓPAI UNIÓ SZÁMVEVŐSZÉKE,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 287. cikke (4) bekezdésére és 322. cikkére,

tekintettel a közös agrárpolitikára vonatkozó 2021. évi átmeneti rendelkezésekre irányuló bizottsági rendeletjavaslatra („a javasolt átmeneti rendelet”) ⁽¹⁾,

tekintettel az 1306/2013/EU rendeletnek a 2021-es pénzügyi évtől kezdődően érvényesítendő pénzügyi fegyelem tekintetében történő módosításáról és az 1307/2013/EU rendeletnek a 2020-as naptári évi, pillérek közötti rugalmasság tekintetében történő módosításáról szóló 2020. január 29-i (EU) 2020/127 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ („a módosító rendelet”),

tekintettel a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez nyújtott támogatásról szóló rendeletre („a KAP-stratégiai tervről szóló rendelet”) irányuló bizottsági javaslatra ⁽³⁾,

tekintettel a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló rendeletre („horizontális rendelet”) irányuló bizottsági javaslatra ⁽⁴⁾,

tekintettel az 1308/2013/EU, 1151/2012/EU, 251/2014/EU, 228/2013/EU és a 229/2013/EU rendeletek módosításáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatra ⁽⁵⁾,

tekintettel a Számvevőszék éves és különjelentéseire, valamint a 2020 utáni időszakra vonatkozó közös agrárpolitikáról szóló bizottsági javaslatokról szóló 7/2018. sz. véleményére ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ COM(2019) 581 final: Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) és az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból (EMGA) 2021-ben nyújtandó támogatásokra vonatkozó egyes átmeneti rendelkezések megállapításáról, a 228/2013/EU, a 229/2013/EU és az 1308/2013/EU rendeletnek a források és azok 2021. évben történő elosztása tekintetében történő módosításáról, valamint az 1305/2013/EU, az 1306/2013/EU és az 1307/2013/EU rendeletnek a források és azok 2021. évben való alkalmazása tekintetében történő módosításáról.

⁽²⁾ HL L 27., 2020.1.31., 1. o.

⁽³⁾ COM(2018) 392: Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

⁽⁴⁾ COM(2018) 393: Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről.

⁽⁵⁾ COM(2018) 394: Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kiszereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek utalmáról szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU rendelet és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról.

⁽⁶⁾ 7/2018. sz. vélemény a 2020 utáni közös agrárpolitikára vonatkozó bizottsági rendeletjavaslatokról (HL C 41., 2019.2.1., 1. o.).

tekintettel az Európai Parlamentnek az átmeneti rendeletre irányuló fent említett javaslatra vonatkozó 2019. november 27-i véleménykérésére (7),

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGADTA EL:

BEVEZETÉS

1. A Bizottságnak a 2020 utáni közös agrárpolitikáról (KAP) szóló, 2018 júniusában közzétett jogalkotási javaslati (8) új szakpolitikai teljesítési modellt tartalmaznak, amely 2021. január 1-jén lépne hatályba. A Bizottság célja, hogy a KAP teljesítési modellje elmozduljon a megfelelésen alapuló rendszer felől a teljesítményalapú teljesítési modell felé, a tagállamok által kidolgozandó stratégiai tervek alapján.

2. 2018 novemberében véleményt (9) tettünk közzé a Bizottságnak a KAP 2020 utáni időszakára vonatkozó jogalkotási javaslatairól. Véleményünkben elemeztük, hogy a javaslatoknak mennyire sikerült kezelniük a szakpolitikai igényeket, célkitűzéseket, inputokat és végeredményeket, illetve azokat összekapcsolniuk. Következtetésünk szerint a szakpolitikai célkitűzések nem kötődnek egyértelműen sem a beavatkozásokhoz, sem azok outputjaihoz, eredményeihez és hatásaihoz. Megállapításunk szerint a források elosztása nem tükrözi a várt uniós hozzáadott értéket. Általában véve a KAP-reformjavaslat elmarad a környezetbarátabb és teljesítményalapúbb megközelítést célzó uniós törekvésektől. A javasolt reform tartalmaz a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések elérését szolgáló eszközöket, de e célkitűzéseket nem határozták meg egyértelműen, és nem feleltettek meg nekik számszerűsített célértékeket. Észrevételeztük, hogy a Bizottság nem tudná számszerűsíteni, hogy a végső kedvezményezetteknek folyósított kifizetések milyen mértékben voltak szabálytalanok. Megállapítottuk azt is, hogy a javaslat nehezebbé teszi egy egységes ellenőrzési megközelítés alkalmazását, és emiatt a kontrollterhelés csökkentését, elsősorban azért, mert változik a tanúsító szervek szerepe, főként a szabályszerűség ellenőrzését illetően.

3. A KAP 2020 utáni időszakára vonatkozó jogalkotási javaslatok szerint a tagállamoknak legkésőbb 2020. január 1-jéig kellene benyújtaniuk a Bizottsághoz a KAP-ot illető stratégiai terveiket. A Bizottság ezt követően értékeli és hagyja jóvá a terveket. 2020 februárjáig a jogalkotók nem fogadták el ezeket a jogalkotási javaslatokat.

4. Tekintettel a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó szabályok késedelmes elfogadására, 2019. október 31-én a Bizottság két jogalkotási javaslatot tett közzé a KAP 2021-es időszakára nézve. A Parlament és a Tanács 2020 januárjában hagyta jóvá e két rendeletjavaslat egyikét (10). Az átmeneti rendeletre irányuló második javaslat képezi ezen véleményünk tárgyát. Ez átmeneti rendelkezéseket állapít meg az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) és az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) a 2021. évben nyújtott támogatásokra nézve.

5. A Bizottság által javasolt átmeneti rendelet azon a feltevésen alapul, hogy az új KAP bevezetése egy évet késik. A rendeletjavaslat tartalma: átmeneti rendelkezések (I. cím), jelenlegi jogszabályok módosításai (II. cím), a hatálybalépésre vonatkozó rendelkezések (III. cím), valamint az uniós támogatás 2021-es összegét mutató mellékletek.

6. A dokumentum tartalmaz általános megjegyzéseket (I. rész), egyedi észrevételeket (II. rész), valamint egy sor szövegezési javaslatot (melléklet). A javasolt átmeneti szabályozás elemzésekor két fő kritériumunk a jogi keret egyértelműsége és a költségvetési óvatosság volt. Elemzésünkben értékeljük a 2020 utáni KAP-ra nézve várható következményeket is.

(7) Az Európai Parlament főtitkárhelyettesének A/114858 (D 202 112, 2019. november 27.) hivatkozási számú – levele.

(8) COM(2018) 392 final - 2018/0216 (COD); COM(2018) 393 final - 2018/0217 (COD); COM(2018) 394 final/2. https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment_hu.

(9) 7/2018. sz. vélemény a 2020 utáni közös agrárpolitikára vonatkozó bizottsági rendeletjavaslatokról.

(10) Az (EU) 2020/127 rendeletet.

I. RÉSZ: ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

Az átmeneti időszak hossza

7. Észrevételezzük, hogy a javasolt átmeneti rendelet a jelenlegi jogi keret hatályának az új KAP hatálybalépéséig történő meghosszabbítása révén igyekszik szavatolni a biztonságot és a folytonosságot az uniós mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatást illetően, illetve az átmeneti időszakban a vidékfejlesztés terén azon tagállamoknak, amelyek 2021 végére valószínűleg minden forrást felhasználnak. A javasolt átmeneti rendelet tartalmaz a jelenlegi KAP-időszakról a következőre történő átmenetre vonatkozó rendelkezéseket is.

8. A Bizottság által javasolt átmeneti rendelet I. címében meghatározott átmeneti rendelkezések utalnak a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó bizottsági jogalkotási javaslatokra⁽¹¹⁾, amelyek szorosan kapcsolódnak a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves uniós pénzügyi kerethez⁽¹²⁾. 2020 február végéig azonban a jogalkotók még nem fogadták el sem a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretet, sem a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó jogalkotási javaslatokat. Megítélésünk szerint átmeneti rendelkezéseket elvileg nem lehetne arra a feltevésre alapozni, hogy a jövőbeni rendeleteket azok javasolt formájában hagyják jóvá⁽¹³⁾.

9. Felhívjuk a figyelmet a javasolt egyéves átmeneti időszakra. Figyelembe véve a Tanács és az Európai Parlament között a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretről és a 2020 utáni KAP-ról folytatott megbeszélések helyzetét, nehézséget jelenthet 2022. január 1-ig létrehozni az új jogi keretnek és a KAP stratégiai terveinek alkalmazását lehetővé tevő felülvizsgált irányítási és kontrollrendszereket. Ugyanakkor fontos az is, hogy a KAP tökéletesítése mihamarabb megkezdődjön.

Forráselosztás

10. A javasolt átmeneti rendelet indoklása szerint a javaslatban foglalt pénzügyi előirányzatok „megegyeznek a KAP-tervre vonatkozó javaslatban foglaltakkal, valamint összhangban állnak a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló bizottsági javaslattal”. Ilyen értelemben a pénzügyi előirányzatok a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret határain belül maradnak, de további módosításra kerülhetnek, ha a jogalkotók olyan 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben állapodnak meg, amelyben a jelenleg javasoltaktól eltérő összegek szerepelnek.

11. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 312. cikkének (4) bekezdésével összhangban, ha 2020 végéig nem születik megállapodás a 2021 és 2027 közötti többéves pénzügyi keretről, akkor 2021-ben a 2020-as felső határokat kell alkalmazni. A KAP-előirányzatok 2020-as felső határai magasabbak, mint a 2021-re nézve a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben, illetve a KAP-stratégiai tervről szóló rendeletben⁽¹⁴⁾ javasolt összegek. Ugyanakkor a 2020 januárjában elfogadott módosító rendelet⁽¹⁵⁾ az EMGA pénzügyi fegyelméről is rendelkezik, biztosítva, hogy miután a TPK-ról megállapodás születik, az EMGA kiadásaira vonatkozó 2021-es éves felső határ ne haladja meg a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben meghatározott összeget.

II. RÉSZ: KÜLÖN MEGJEGYZÉSEK

A vidékfejlesztési programok meghosszabbítása

12. A javasolt átmeneti rendelet 1. cikkében a Bizottság a következő lehetőségeket kínálja a tagállamoknak:

— 2021. december 31-ig meghosszabbíthatják az EMVA által társfinanszírozott vidékfejlesztési programjaikat vagy egyes regionális vidékfejlesztési programjaikat, és ezeket a meghosszabbított programokat bizonyos korlátozásokkal a 2021. évre vonatkozó költségvetési előirányzatokból finanszírozhatják (lásd: 15. bekezdés); vagy

— a TPK-rendelettervezet 8. cikkének megfelelően az EMVA 2021-re vonatkozó költségvetési előirányzatát, illetve az EMVA költségvetési előirányzatából a meg nem hosszabbított regionális vidékfejlesztési programoknak megfelelő részt átcsoportosíthatják a 2022–2025-ös évek pénzügyi előirányzataihoz.

⁽¹¹⁾ COM(2018) 392 final – 2018/0216 (COD); COM(2018) 393 final – 2018/0217 (COD); COM(2018) 394 final/2.

⁽¹²⁾ COM(2018) 322, COM(2018) 375.

⁽¹³⁾ Ez a javasolt átmeneti rendelet 1., 4. és 6–8. cikkére vonatkozik.

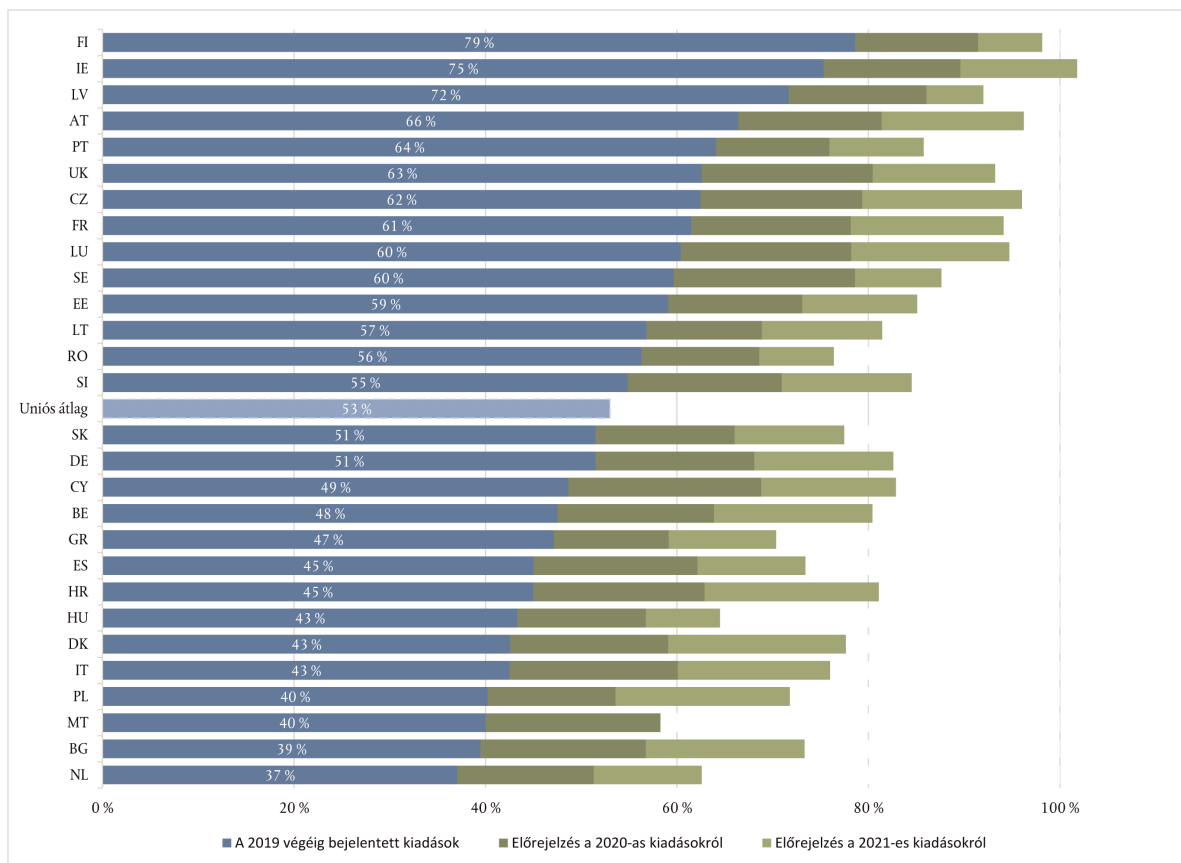
⁽¹⁴⁾ A 2020 utáni közös agrárpolitikára vonatkozó bizottsági rendeletjavaslatokról szóló 7/2018. sz. vélemény 24. bekezdése.

⁽¹⁵⁾ Az (EU) 2020/127 rendelet.

13. Az EMVA kiadásaira vonatkozó átmeneti szabályozás következményei a programok meghosszabbítására vonatkozó tagállami döntésektől függenek, ezért a jelenlegi szakaszban még bizonytalanok. Az EMVA-támogatásnak a tagállamok által 2019 végéig felhasznált aránya alapján (lásd: 1. ábra) az várható, hogy a javasolt átmeneti rendelet 1. cikke (1) bekezdésének lehetőségével élve a tagállamoknak csak egy kis része használja fel a 2021-es évre vonatkozó költségvetési előirányzatait. 2020 végén a jelenlegi programozási időszakban fel nem használt források várhatóan a 10%-ot sem fogják elérni Finnországban és Írországban, míg Hollandiában közel 50%-ra fognak rúgni.

1. ábra

Az EMVA-források tagállami felhasználása 2014–2020-ra nézve

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

14. A javasolt átmeneti rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság tekintheti úgy, hogy valamely program tagállami meghosszabbítása nem indokolt. A javasolt átmeneti rendelet azonban nem fejt ki, hogy a Bizottság milyen alapon ítélt indokolatlannak egy meghosszabbítást.

15. A javasolt átmeneti rendelet 1. cikke (1) bekezdésének értelmében, ha egy tagállam úgy dönt, hogy egy évvel meghosszabbítja vidékfejlesztési programját vagy egyes regionális vidékfejlesztési programjait, akkor a cél az, hogy a „programok révén összességében legalább a jelenlegivel megegyező szinten maradjanak a környezetvédelmi és éghajlatpolitikai törekvések”⁽¹⁶⁾. A javasolt átmeneti rendelet megfogalmazása kevésbé szigorú, mint a jelenlegi kereté. Ez utóbbi előírja, hogy „az EMVA teljes hozzájárulásának legalább 30%-át” ilyen intézkedésekre kell fenntartani. Ez értelmezhető úgy, hogy azon programok környezeti és éghajlati törekvései, amelyek a felsorolt éghajlati-környezeti intézkedésekre 30%-ot meghaladóan költöttek, a 2021-es előirányzatokat illetően szerényebbek is lehetnek. A régi szabályok szerint felhasznált „új pénz” esetében a környezeti és éghajlati ambícióknak legalább olyan szintűnek vagy magasabbnak kell lenniük, mint korábban. Ezenkívül az éghajlatváltozásra vonatkozó bizottsági beszámolásnak meg kell említenie, ha a KAP kiadásai relevánsak az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések szempontjából⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ 1. cikk, (1) bekezdés, negyedik albekezdés: „A szóban forgó módosítás célja, hogy az [1305/2013/EU] rendelet 59. cikkének (6) bekezdésében említett intézkedésekre vonatkozóan legalább megegyező szinten tartsa a teljes EMVA-kiadásokat.”

⁽¹⁷⁾ Lásd még: a Számvevőszék 31/2016. sz. különjelentése: „Az uniós költségvetés legalább egyötöde szolgáljon éghajlat-politikai célt: halad az ambiciózus munka, de nagy a kockázata, hogy nem teljesülnek a várakozások”, 1., 2. és 6. ajánlás.

16. A javasolt átmeneti rendelet 1. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése hivatkozik az 1305/2013/EU rendelet⁽¹⁸⁾ 11. cikkének a) pontjára a vidékfejlesztési programok módosítását illetően. Az ilyen módosítások határidejét a 808/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet⁽¹⁹⁾ 4. cikkének (3) bekezdése határozza meg. Ha a módosítás „a teljes uniós hozzájárulást vagy annak évenkénti elosztását érintő, a program szintjén végrehajtott változtatás”⁽²⁰⁾, akkor a módosítást a 808/2014/EU rendelet értelmében legkésőbb 2020. szeptember 30-ig be kell nyújtani a Bizottságnak. A javasolt átmeneti rendelet hatálybalépésének időpontjától függően a Bizottságnak a végrehajtási jogi aktusban esetleg módosítania kell a módosításokra vonatkozó határidőt.

Többéves kötelezettségvállalások

17. A javasolt átmeneti rendelet 8. cikke szerint – elkerülendő, hogy a jelenlegi vidékfejlesztési programozási időszakból jelentős átvitelek történjenek a KAP stratégiai terveire –, az új többéves kötelezettségvállalások időtartama öt év helyett legfeljebb három év lesz. E rövidebb kötelezettségvállalásokat a tagállamok erre a három intézkedésre tudnák fordítani: agrár-környezetvédelmi és éghajlatpolitika, biogazdálkodás és állatjólét. Az erdő-környezetvédelmi intézkedések esetében (az 1305/2013/EU rendelet 34. cikke) az új kötelezettségvállalások továbbra is öt évre vagy annál hosszabb időre fognak szólni. A meglévő kötelezettségvállalások meghosszabbítása egy évre lesz korlátozva. A többéves kötelezettségvállalások időtartamának korlátozása segíthet visszafogni az átvitt kötelezettségvállalások szintjét, hogy azok ne terheljék a jövőbeni költségvetéseket, bár az egy-három éves agrár-környezetvédelmi és éghajlati kötelezettségvállalások hatása alacsonyabb lehet, mint az öt-hét éves kötelezettségvállalásoké.

A 2014–2020-as értékelés javasolt elhalasztása

18. A javasolt átmeneti rendelet 2. cikkének (4) bekezdése 2026. december 31-ig tolja ki azt a határidőt, ameddig a Bizottságnak összefoglaló jelentést kell készítenie az EMVA utólagos értékeléseiről. Ez ellentétes azon korábbi ajánlásaikkal⁽²¹⁾, hogy a TPK-t össze kell hangolni a tényleges kiadási ciklussal, illetve hogy az új hosszú távú költségvetés meghatározása előtt kell átfogó kiadási felülvizsgálatot végezni. A TPK programjainak végrehajtásában bekövetkező késedelmek általános és visszatérő problémát jelentenek, amelyek növelik annak kockázatát, hogy túlzott figyelem helyeződik a források felhasználására, és az új TPK megtervezése az előző időszakban teljesített uniós kiadások eredményeinek megismerése előtt történik meg.

19. Ezt a jelenséget tükrözi az EMVA-támogatás felhasználási aránya a 2014 és 2020 közötti időszakban. Az 1. ábra (lásd: 13. bekezdés) tanúsága szerint a jelenlegi programozási időszak utolsó előtti évének végén az EMVA-támogatás átlagos uniós felhasználási aránya 53%. Más szóval a korábbi programozási időszakokhoz hasonlóan a kiadások jelentős részére az n+3 időszakban fog sor kerülni. A 2021–2027-es TPK-ról szóló rendeletre irányuló javaslat⁽²²⁾ szerint a Bizottságnak 2025-ben kell javaslatot tennie új TPK-ra. 2025-re azonban a 2014 és 2020 közötti időszak értékelési ciklusa még nem fejeződik be, ami tovább szélesíti a szakadékot a TPK tervezése és a az előző programozási időszakokban felmerült kiadások értékelése között. Más szóval a Bizottság úgy készítené el a 2027 utáni KAP-ra vonatkozó javaslatát, hogy még nem értékelte teljes mértékben a 2014–2020-as KAP teljesítményét.

20. 2018-as éves jelentésünkben⁽²³⁾ azt javasoltuk, hogy a 2020 utáni időszak tekintetében a Bizottság vegye figyelembe a jelenlegi keret kapcsán általunk feltárt hiányosságokat „annak biztosítása érdekében, hogy az eredménymutatók megfelelően mérjék a fellépések hatásait és egyértelműen kapcsolódjanak a vonatkozó beavatkozásokhoz és szakpolitikai célkitűzésekhez”. A 2020 utáni időszakra vonatkozó KAP-ra irányuló bizottsági rendeletjavaslatokról szóló 7/2018. sz. véleményünkben azt állapítottuk meg, hogy a javasolt mutatók még nem voltak teljesen kidolgozva, és konkrét megjegyzéseket fűztünk a javasolt mutatókhoz⁽²⁴⁾. Az új KAP-időszak végrehajtása előtt fennmaradó időt fel lehetne használni a jövőbeli teljesítménykeret tökéletesítésére.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 487. o.).

⁽¹⁹⁾ A Bizottság 808/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. július 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak megállapításáról (HL L 227., 2014.7.31., 18. o.).

⁽²⁰⁾ Az 1305/2013/EU rendelet 11. cikke (a) pontjának iii) alpontja.

⁽²¹⁾ 16/2017. sz. különjelentés: a „Videkfejlesztési programozás: egyszerűsítésre és eredményközpontúbb megközelítésre van szükség”; 36/2016. sz. különjelentés: „A 2007–2013-as kohéziós és vidékfejlesztési programok lezárási eljárásainak értékelése”, 4. ajánlás.

⁽²²⁾ COM(2018) 322, COM(2018) 375.

⁽²³⁾ A Számvevőszék éves jelentése a 2018-as pénzügyi év költségvetésének végrehajtásáról (HL C 340., 2019.10.8., 1. o.).

⁽²⁴⁾ A 7/2018. sz. vélemény 70. bekezdése és I. melléklete.

Támogatási jogosultságok

21. A KAP-stratégiai tervről szóló rendeletre irányuló javaslat 19. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy a tagállamok az alapszintű jövedelemtámogatást ne a támogatási jogosultságok alapján nyújtsák, amely esetben a (kiosztott) támogatási jogosultságok érvényessége 2020. december 31-én lejár. A KAP 2020 utáni időszakára vonatkozó javaslatainak hatásvizsgálatában⁽²⁵⁾ a Bizottság leszögezte, hogy a támogatási jogosultságok kivezetésével csökkennének az adminisztratív terhek. Véleményünkben⁽²⁶⁾ rámutattunk arra, hogy ez nagymértékű egyszerűsítést jelent. A javasolt átmeneti rendelet későbbre halasztja ezt a lehetőséget, de a 10. cikk (4) bekezdése javasolja valamennyi támogatási jogosultság, illetve a tartalék értékének lineáris csökkentését, illetve növelését az alaptámogatási rendszer új felső határhoz való hozzáigazítás érdekében.

22. A KAP 2020 utáni időszakára vonatkozó javaslatok közzététele óta egyre nagyobb figyelem irányul az olyan nem valódi mezőgazdasági termelőknek történő kifizetésekre, amely termelők azért vásárolnak mezőgazdasági földterületet, hogy KAP-kifizetésekben részesüljenek. A Bizottság és a jogalkotók a fennmaradó évet többek között annak értékelésére is fordíthatják, hogy felül kell-e vizsgálni e kockázat kezelése érdekében a 2020 utáni időszakra vonatkozó KAP-ra irányuló javaslatban szereplő „valódi mezőgazdasági termelő”, „támogatható hektár” és „minimális mezőgazdasági tevékenység” fogalmakat, valamint a „mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló föld” fogalmát – anélkül, hogy ez aránytalanul megnövelné a termelők adminisztratív terheit.

Válságtartalék

23. A javasolt átmeneti rendelet 9. cikke egy évvel meghosszabbítaná a jelenlegi válságtartalékot és a hozzá kapcsolódó pénzügyi fegyelmi mechanizmust. A 2020 utáni időszakra vonatkozó KAP-ra irányuló javaslatok fényében ez azt jelenti, hogy a 2020-as pénzügyi év végéig a válságkezelési intézkedésekre fel nem használt összegeket vissza kell juttatni azon termelőknek, akiknek a pénzügyi fegyelmi mechanizmus következtében csökkent a közvetlen kifizetésük. A 2021-es pénzügyi év végéig válságintézkedésekre fel nem használt összeget nem térítik vissza a termelőknek, mivel a horizontális rendelet⁽²⁷⁾ a fel nem használt tartalék éves átvitelével mezőgazdasági tartalékot hoz létre.

Ágazati támogatási programok

24. Az 1308/2013/EU rendelet szabályokat állapít meg a mezőgazdasági piacok közös szervezésére. A javasolt átmeneti rendelet 7. cikke módosítja egyes olyan támogatási rendszerek időtartamát, amelyeket a KAP-stratégiai tervről szóló rendeletre irányuló javaslat 39. cikkének a)–e) pontjában említett ágazati beavatkozástípusokként kell beépíteni a tagállamok jövőbeli KAP-stratégiai terveibe.

25. Észrevételezzük, hogy az ágazati támogatási rendszerek meghosszabbítására eltérő szabályok vonatkoznak. Az olívaolaj és az étkezési olajbogyó vonatkozásában a 2021. március 31-ig tartó munkaprogramok 2021. december 31-ig folytatódhatnak. E meghosszabbítás figyelembe vétele érdekében a termelői szervezeteknek módosítaniuk kellene munkaprogramjukat, és 2020. december 31-ig értesíteniük kellene a Bizottságot munkaprogramjuk módosításáról. A bor- és a méhészeti ágazatban a jelenlegi támogatási programok végig, vagyis 2023. október 15-ig, illetve 2022. július 31-ig fognak tartani. Ezért az üzemeltetőknek nem kell külön intézkedést tenniük. A gyümölcs- és zöldségágazatban ahhoz, hogy valamely operatív programot 2021. december 31-nél későbbi időpontig hagyjanak jóvá, a termelői szervezetnek 2021. szeptember 15-ig kell kérelmet benyújtania a tagállamhoz operatív programjának módosítása vagy helyettesítése végett. Ellenkező esetben az operatív program 2021. december 31-én véget ér.

KÖVETKEZTETÉS

26. A Bizottság által javasolt átmeneti rendelet megfelel annak a célnak, hogy az átmeneti időszakban a KAP további finanszírozásban részesüljön a 2020 utáni időszakra vonatkozó KAP-ra irányuló javaslatokban megállapított összegek alapján. Megjegyezzük, hogy a javasolt átmeneti rendelet több szempontból befolyásolja a KAP-ot. A vidékfejlesztési programok meghosszabbítása elsősorban a kapcsolódó többéves kötelezettségvállalásokat, a környezetvédelmi és éghajlati ambíciókat, az értékelési szabályokat és a kifizetési előirányzatok ütemezését érinti.

⁽²⁵⁾ Hatásvizsgálat, SWD(2018) 301 final, 3. rész, 131. o.

⁽²⁶⁾ A 7/2018. sz. vélemény 63. bekezdése.

⁽²⁷⁾ A horizontális rendeletre irányuló javaslat (COM(2018) 393) 14. cikke (2) bekezdésének 3. albekezdése szerint: „Továbbá a költségvetési rendelet 12. cikke (2) bekezdésének d) pontjától eltérve a mezőgazdasági tartalék 2020 végén fennálló, teljes fel nem használt összege átvitelre kerül a 2021-es évre, vagyis az nem kerül vissza az 5. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett fellépéseket fedező költségvetési sorokba, hanem abból a mezőgazdasági tartalék kerül finanszírozásra.”

27. A 2020 utáni jogi keret késleltetett elfogadása legalább egy évvel hátráltatja egy potenciálisan ambiciózusabb KAP végrehajtását. A Bizottság és a jogalkotók ezt a fennmaradó évet felhasználhatnák az ebben a véleményben és másutt felvetett kérdések kezelésére, különös tekintettel a zöld megállapodásban megfogalmazott éghajlati és környezeti kihívásokra, valamint arra, hogy a jövőbeli KAP számára megbízható irányítási rendszereket biztosítsanak és javítsák a teljesítménymérést.

A jelentést 2020. február 26-i luxembourgi ülésén fogadta el a Nikolaos Milionis számvevőszéki tag elnökölte I. Kamara.

a Számvevőszék nevében
Klaus-Heiner LEHNE
elnök

MELLÉKLET

A javaslat szövege	A Számvevőszék ajánlása
<p>1. cikk</p> <p>Az EMVA-ból nyújtott támogatásban részesülő programok végrehajtási időszakának meghosszabbítása</p> <p>2. [...]</p> <p>Ha egy tagállam úgy dönt, hogy csak egyes regionális programok tekintetében él az (1) bekezdésben biztosított lehetőséggel, az e bekezdés első albekezdésében említett összeg megegyezik az 1305/2013/EU rendelet I. mellékletében az adott tagállamra 2021 tekintetében megállapított összeg és a meghosszabbítani kívánt regionális programokra vonatkozóan a (2) bekezdés első albekezdésének megfelelően bejelentett költségvetési összeg közötti különbözettel.</p>	<p>1. cikk</p> <p>Az EMVA-ból nyújtott támogatásban részesülő programok végrehajtási időszakának meghosszabbítása</p> <p>2. [...]</p> <p>Ha egy tagállam úgy dönt, hogy csak egyes regionális programok tekintetében él az (1) bekezdésben biztosított lehetőséggel, az e bekezdés első albekezdésében említett összeg megegyezik az 1305/2013/EU rendelet I. mellékletében az adott tagállamra 2021 tekintetében megállapított összeg és a meghosszabbítani kívánt regionális programokra vonatkozóan az (1) ~~(2)~~ bekezdés <u>első</u> ~~második~~ albekezdésének megfelelően bejelentett költségvetési összeg közötti különbözettel.</p>
<p>3. cikk</p> <p>Egyes kiadástípusok elszámolhatósága 2021-ben</p> <p>c) az 1306/2013/EU rendelet 67. cikkének (2) bekezdésében említett rendszer alkalmazandó az említett rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, 28–31. cikke, 33. cikke, 34. cikke és 40. cikke szerint nyújtott támogatásnak megfelelő intézkedések alapján tett jogi kötelezettségvállalásokra, továbbá a vonatkozó műveleteket egyértelműen meghatározzák;</p>	<p>3. cikk</p> <p>Egyes kiadástípusok elszámolhatósága 2021-ben</p> <p>c) az 1306/2013/EU rendelet 67. cikkének (2) bekezdésében említett rendszer alkalmazandó az ~~említett~~ <u>1306/2013/EU</u> rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, 28–31. cikke, 33. cikke, 34. cikke és 40. cikke szerint nyújtott támogatásnak megfelelő intézkedések alapján tett jogi kötelezettségvállalásokra, továbbá a vonatkozó műveleteket egyértelműen meghatározzák;</p>
<p>8. cikk</p> <p>Az 1305/2013/EU rendelet módosításai</p> <p>(8) A 75. cikk (1) bekezdése a következő második albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„Azon programok tekintetében, amelyek esetében a tagállamok a 2014–2020-as időszaknak az (EU)[XXXX/XXXX] rendelet [e rendelet] 1. cikkének (1) bekezdése szerinti meghosszabbítása mellett döntenek, az adott tagállamok e bekezdés első albekezdésének megfelelően 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak az éves végrehajtási jelentésüket.”</p>	<p>8. cikk</p> <p>Az 1305/2013/EU rendelet módosításai</p> <p>(8) A 75. cikk (1) bekezdése a következő második albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„Azon programok tekintetében, amelyek esetében a tagállamok a 2014–2020-as időszaknak az (EU)[XXXX/XXXX] rendelet [e rendelet] 1. cikkének (1) bekezdése szerinti meghosszabbítása mellett döntenek, az adott tagállamok e bekezdés első albekezdésének megfelelően 2025. ~~december 31-ig~~ <u>június 30-ig</u> benyújtják a Bizottságnak az éves végrehajtási jelentésüket.”</p>
<p>10. cikk</p> <p>Az 1307/2013/EU rendelet módosításai</p> <p>(10) A 36. cikk (1) bekezdése a következő második albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„A 2020-ban egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamok 2020. december 31-ét követően is folytatják e gyakorlatot.”</p>	<p>10. cikk</p> <p>Az 1307/2013/EU rendelet módosításai</p> <p>(10) A 36. cikk (1) bekezdése a következő ~~második~~ <u>harmadik</u> albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„A 2020-ban egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamok 2020. december 31-ét követően is folytatják e gyakorlatot.”</p>

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU